

Woorden gesproken bij de afscheidsbijeenkomst. Blaercom, 26 oktober 2014

Geachte aanwezigen, lieve mensen, graag een paar woorden over het thema 'kerk in het dorp'

Allereerst wat ik niet ga zeggen: geen rancune verspreiden, want die is er niet. Er is alleen maar dankbaarheid. In ieder mensenleven gebeuren er dingen waar je niet om hebt gevraagd. In het leven lopen we allemaal onze deuken op. Dat is op zich niet interessant. Wat veel interessanter is: hoe ga je met je deuken om? In die zin zijn heel veel mensen ons in de afgelopen periode zeer nabij geweest. Veel gesprekken gingen over de vraag: waar is jouw plaatwerkerij, waar worden deuken geheeld?

Het tweede is het Latijnse spreekwoord: *sub pondere palma crescit* (onder het gewicht groeit de palmboom). Veel mensen zeggen: 'nood leert bidden'. Ik zou ook willen zeggen: 'nood leert vloeken'. Ik heb dat een paar keer gedaan, vooral toen ik het gevoel had dat de kwestie in Blaricum, de kerkelijke kwestie begon weg te glijden. Mijn gevoel was het gevoel van boze onmacht. Er was in die periode een lied dat veel door mijn hoofd ging, Gezang 180, geschreven door Paul Gerhardt. Dat lied heet 'Beveel gerust Uw wegen'. Het lied eindigt met de woorden: 'Die wolken, lucht en winden wijst spoor en loop en baan, zal ook wel wegen vinden, waarlangs uw voet kan gaan'. Dat heb ik voor mezelf als waar beleefd.

Het derde is: de mensen om je heen zijn enorm belangrijk. Toen Prins Claus in 1991 meldde dat hij leed aan Parkinson's, toen is hij, door dit te zeggen, mensen veel meer nabij geworden. Zo heb ik dat ook ervaren. Als jezelf openhartig bent in wat er leeft in je binnenkamer, dan komen ook andere mensen die kamer binnen. Zij geven licht, vriendschap en warmte. Al die tekenen van meeleven, ook voor Nynke, waren en zijn hartverwarmend.

Het thema is: kerk in het dorp. Ik dank de sprekers burgemeester Joan de Zwart – Bloch, kunstenares Hannah Winsemius, RK bestuurslid Parochie St Jan Marc Vos, wethouder Leen van der Pols en Zuidas dominee en theoloog van het jaar en van de komende jaren Ruben van Zwieten. De kerk is niet dood, zo betogen zij. Het gaat om her – oriëntatie.

Allereerst: Op de schaal van de eeuwigheid leven wij allemaal kort. 60, 70, 80, 90 jaar. Dat leven kent zijn normale gang, maar het leven is ook voor ons allen een hele klus. Zo veel beslissingen, zo veel indrukken, zo veel opgaven, zo veel vragen. Dat er een plek is waar het bestaan ter sprake komt.... Dat er een plek is waar je het gevoel hebt, ik ben welkom, ik mag er zijn, hier wordt inclusief, nodigend gedacht. Zo'n plek is een heel kostbare plek. Een plek van welkom en herkenning, zo'n kerk geloof ik in.

In de 2^e plaats: we willen graag dat ons leven naar een ander niveau wordt getild. Het kenmerk van het leven in het algemeen is: belevingswereldvernaauwing. Iedereen die gedreven is: haar of zijn blik versmalt. Ik merk dat in de verbouwing waar wij nu mee bezig zijn. Ik denk alleen nog maar in RAL – kleurnummers en verstekverbindingen. Alles wat ons absorbeert versmalt onze belevingswereld. In de bijbel staat ergens: 'Gij God, Gij hebt ons in de Ruimte geplaatst'. Dat is het kenmerk van geloof: je hart gaat open, je wordt naar een nieuw niveau getild. Het geloof brengt ons op *het Alpenniveau*. Ik denk aan het beroemde schilderij van Caspar David Friedrich, de beroemdste vertegenwoordiger van de Duitse romantiek, begin 19^e eeuw. Het schilderij heet *Wanderer ueber dem Nebelmeer*, waarop wij een man, een wandelaar, in zijn gewone kleren zien uitkijken over valleien, dalen vanuit *het heuveltop-perspectief*. Altaren in het oude testament worden gebouwd op een hoogte. Jeruzalem is gebouwd op de hoogte van 7 heuvelen. Geloof klopt aan de deur van ons denken, onze zinnen, ons hart om ons te tillen naar het heuveltopniveau.

In de derde plaats. 1 van de mooiste strijkkwartetten vind ik Opus 131 van Beethoven. Het is een adembenemend werk, dat Beethoven schreef vlak voor zijn dood in 1827. Dit kwartet is het kwartet dat Schubert gespeeld wilde hebben aan zijn sterfbed, toen hij in 1828 op 31 jarige leeftijd het aardse verliet. Kwartet 131 is een hemels kwartet. Maar, en nu komt het: om het te horen moet je in de juiste rust en stemming zijn. Toen mevrouw Bon, voormalig Blaricumse huisarts, overleed hebben we bij haar sterfbed gelezen. We lazen in de dienst 'De eeuwige God is u een woning en onder u zijn eeuwige armen'. Die woorden zijn zo waar. Net zo waar als dat het kwartet 131 hemels is. Maar je moet er voor in de juiste stemming zijn ... je moet de juiste rust en openheid hebben om dit te horen. Een kerk is een plek waar je wordt uitgenodigd om woorden en gebeden waar te laten worden in je hart.

Tot slot. De meest wezenlijke ervaringen zijn ongezoekt en op het eerste gezicht zonder nut. De meest kostbare ervaringen overkomen ons plotseling, zijn een verrassing, hebben op het eerste gezicht geen duidelijk of direct doel. Pas achteraf blijken die ervaringen en ontmoetingen van groot belang. Iemand die je onderweg ontmoet kan je leven veranderen. Een kind dat tegen je zegt 'ik vind jou lief', iemand die tegen je zegt 'heb je daar wel eens aan gedacht ...?'

In groter perspectief denk ik ook aan iemand als Jezus, die 3 mensen uitnodigt met hem mee te lopen, een berg op te gaan, en dan worden zij getuige van een hemelse openbaring. Volstrekt ongepland, onverwacht een ervaring van een hemelse verlichting.

Ik denk aan de boeddha, die als 12 jarig kind een keer klimt over de muur van zijn beschermde paleis en dan plots de wereld ontdekt.

Ik denk aan Rosa Parks, die in Alabama gesommeerd werd op te staan voor een blanke, dat niet deed, en de politie toefluisterde, 'ik ben ook een mens'. De meest wezenlijke ervaringen zijn ongezoekt en op het eerste gezicht zonder nut. Het opgaan met de timmermanszoon uit Nazareth heeft het leven van Petrus, Paulus en Johannes 180 graden omgegooid.

De Boeddha is de wereld ingegaan en heeft een antwoord gezocht naar het omgaan met jezelf en deze wereld.

Rosa Parks is de *founding mother* geworden van de zwarte bevrijdingsbeweging. De meest menselijk wezenlijke ervaringen zijn ongezoekt en op het eerste gezicht zonder nut.

Een kerk is een plek waar het ongezoekt onnuttige een plaats krijgt. Een kerk is een plek waar het hart wordt geopend 'om het onverwachte, ongezoekte te laten gebeuren', het wonder van de ongeplande vernieuwing, het wonder van de heuveltop-ervaring. Een kerk is een plek waar niet gedacht wordt in muren maar in vensters. Een kerk is niet gedacht wordt in sloten, maar in open deuren.

Een kerk is een plek waar niet wordt gedacht in grenzen, een kerk is een plek waar gedacht wordt in horizonten.

In een kerk staat het woord Aanvaarding centraal. Om het theologisch te zeggen: wij mogen weet hebben van aanvaarding, omdat wijzelf aanvaard zijn. Daar geloof ik in. Dat geloof is niet minder geworden, maar sterker gebleken.

Het ga u goed.

Jan Rinzema